

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

BANKTILLSYN

Vägledning om nödlidande lån för banker *Sammanfattning*

September 2016

- Den här presentationen är en sammanfattning av innehållet i ”Guidance for banks on non-performing loans”, som har getts ut av ECB för offentligt samråd. Syftet är att underlätta samrådsförfarandet.
- Observera att kommentarer i samrådsförfarandet ska avse huvuddokumentet, inte denna sammanfattning.
- Vid tveksamheter har innehållet i huvuddokumentet företräde.

1. Inledning
  2. Strategi för nödlidande lån
  3. Styrning och verksamhet rörande nödlidande lån
  4. Justering av lånevillkor
  5. Identifiering av nödlidande lån
  6. Mätning av värdeminskning och avskrivning av nödlidande lån
  7. Värdering av fast egendom som säkerhet
- Bilagor

Sammanhang

- Genomtänkta och hållbara reduktioner av nödlidande lån på bankernas balansräkningar är bra för ekonomin ur såväl mikro- som makrotillsynsperspektiv.
- Vägledningen är resultatet av tillsynsgruppernas arbete med nödlidande lån.
- Den fastställer bästa praxis och beskriver banktillsynens förväntningar framöver.

Vägledningens tillämplighet

- Vägledningen riktas till alla betydande kreditinstitut som står under direkt tillsyn av ECB:s banktillsyn, inklusive deras dotterbolag, både nationella och internationella.
- Proportionalitets- och väsentlighetsprinciperna gäller – delar av kapitel 2 och 3 om strategi, styrning och verksamhet kan t.ex. vara mer relevanta för banker med höga nivåer av nödlidande lån.
- Vägledningen är i nuläget inte bindande, men avvikelser ska förklaras och motiveras om tillsynsmyndigheten så begär.
- I de fall lagar, förordningar eller redovisningsregler uttryckligen strider mot den här vägledningen ska bankerna följa de förstnämnda.
- Så långt det är möjligt ska bankerna emellertid i god tid försöka föra samman kapitaltäckningsperspektivet och redovisningsperspektivet.

Vägledningens omfattning

- Vägledningen tar upp alla nödlidande exponeringar enligt Europeiska bankmyndighetens definition, liksom utmäta tillgångar, och berör kort friska exponeringar som har förhöjd risk att bli nödlidande.
- Termen “nödlidande lån” omfattar här allt det ovanstående.

Antaganden och självvärdering inom strategin för nödlidande lån

- Bedöma och regelbundet granska verksamhetsmiljön, inklusive:
  - intern kapacitet/självvärdering
  - yttre förhållanden (makromiljö, marknad, investerare, tjänster, juridiska förhållanden, skatter osv.)
  - analyser och framtidsbedömningar av kapitaleffekter

Utveckling och genomförande av strategin för nödlidande lån

- Beakta/analysera alla tillgängliga strategiska alternativ och kombinationer därav, inklusive:
  - strategi för uppskjutning/justering av lånevillkor
  - aktiva portföljminskningar genom försäljning
  - föra in säkerheter på balansräkningen
  - rättsliga alternativ, inklusive uppgörelser utanför domstol
- Fastställa kvantitativa mål efter portfölj (inklusive utmäta tillgångar, i förekommande fall):
  - hållbara långsiktiga nivåer av nödlidande lån
  - mål på medellång sikt (tre år) för brutto-/nettominskning av nödlidande lån och flöden av nödlidande lån
  - mål på kort sikt (ett år) för brutto-/nettominskning av nödlidande lån och flöden av nödlidande lån
- Ta fram åtgärdsplan/genomförandeplan inklusive investeringar (t.ex. IT och rapportering), bemanning, organisation osv.
- Årligen överlämna en sammanfattning om strategi/mål för nödlidande lån och en åtgärdsplan till ECB:s banktillsyn.
- Regelbundet gå igenom strategi och antaganden för nödlidande lån.

Förankring av strategin för nödlidande lån

- Införa rapportering om mål för nödlidande lån och effektiviteten i arbetet.
- Anpassa efter resultatstyrning/incitament.
- Anpassa efter affärsplan/framtidsbedömning och ramverk för riskhantering.

Styrning och beslutsfattande

- Ledningen ska
  - årligen godkänna strategi och åtgärdsplan för nödlidande lån,
  - övervaka genomförandet av strategin för nödlidande lån,
  - fastställa ledningens mål och incitament för workout-aktiviteter rörande nödlidande lån,
  - fastställa lämpliga godkännandeförfaranden för workout-beslut rörande nödlidande lån,
  - se till att det finns tillräckliga interna kontroller av ledningsförfaranden för nödlidande lån och godkänna relaterade policyer samt
  - ha tillräckliga expertkunskaper avseende hanteringen av nödlidande lån.

Verksamhetsmodell för nödlidande lån

- Särskilda workout-enheter för nödlidande lån hjälper till att utesluta potentiella intressekonflikter med beviljande av lån och för att säkerställa tillräckliga expertkunskaper om nödlidande lån.
- Olika workout-enheter för nödlidande lån ska inrättas för de olika faserna i de nödlidande lånens livscykel samt tydliga utlösande faktorer för överlämning från en enhet till en annan:
  - tidiga betalningsdröjsmål
  - sena betalningsdröjsmål/omstrukturering/justering av lånevillkor
  - likvidation/skuldåtervinning/rättsfall/utmätning
  - hantering av utmäta tillgångar (eller andra tillgångar som härrör från nödlidande lån)
- Avancerad metod för portföljsegmentering av låntagargrupp, där liknande egenskaper kräver lika behandling (exempel på kriterier).
- Organisationen för nödlidande lån, inklusive ledningen, ska vara proportionell till riskerna med nödlidande lån och expertkunskaper om nödlidande lån byggs upp systematiskt.
- Lämplig infrastruktur för workout-enheter för nödlidande lån och relaterade kontrollfunktioner (t.ex. IT-system, verktyg, tillgång till externa register, alternativ för justering av lånevillkor).

Kontrollramverk

- Tilldela tydliga roller som spänner över alla tre försvarslinjerna.
- Inrätta policyer kopplade till workout-arbetet med nödlidande lån: 1) policy för hantering av betalningsdröjsmål/nödlidande lån, 2) policy för justering av lånevillkor, 3) policy för skuldåtervinning/likvidation/indrivning, 4) policy för byte skuld-tillgångar/utmätning, 5) policy för banköverskridande nödlidande lån, 6) policyer för säkerheter, 7) policy för avsättning

Övervakning av nödlidande lån

- Ta fram ramverk för nyckelresultatindikatorer (KPI) för att möjliggöra mätning av framsteg gällande workout-verksamhet relaterad till nödlidande lån.
- Nyckelresultatindikatorerna kan grupperas i flera högnivåkategorier (detaljerat):
  - högnivåmått för nödlidande lån
  - kundengagemang och insamling av likvida medel
  - aktiviteter rörande justering av lånevillkor (t.ex. andelen upprepade betalningsinställelser)
  - likvidationsverksamhet
  - övrigt (poster i resultaträkningen relaterade till nödlidande lån, utmätta tillgångar, outsourcingverksamhet osv.)

Förfarande för tidiga varningar

- Säkerställa lämpligt system för tidiga varningar med fokus på transaktions-/låntagarnivå, med beaktande av exempel på indikatorer i bilagan.
- Införa ett automatiserat arbetsflöde (inklusive varningar och åtgärdskontroller) för att säkerställa effektiva förfaranden.
- Definiera lämpliga åtgärder och begränsa ledningens godtycke, samt införa regelbunden rapportering om varningar och vidtagna åtgärder.

Alternativ för justering av lånevillkor och deras hållbarhet

- Det här kapitlet fokuserar inte på klassificeringen av justerade lånevillkor, utan på hållbarheten i lösningar för justering av lånevillkor och förfaranden för att bevilja justering av lånevillkor.
- Praktiskt att skilja mellan kortsiktiga och långsiktiga alternativ i lösningen för justering av lånevillkor.
- Hållbara långsiktiga alternativ för justering av lånevillkor har följande egenskaper:
  - låntagaren har råd med alternativet baserat på en bedömning av betalningsförmågan
  - de löser betalningsdröjsmålen till fullo eller åtminstone till stor del
  - inga långsiktiga alternativ för justering av lånevillkor har beviljats tidigare
- Korta alternativ beviljas för svårigheter av tillfällig art (högst två år) och ska enbart erbjudas/anses hållbara under strikta villkor.
- Exempel på korta alternativ är t.ex. betalning av enbart ränta eller lägre avbetalningar, betalningsfri period/betalningsuppehåll och betalningsfördröjning/kapitalisering av ränta.

Sund justering av lånevillkor och bedömning av betalningsförmåga

- Låntagarens betalningsförmåga måste alltid bedömas.
- Standardiserade produkter och beslutsträd för justering av lånevillkor ska användas när det är möjligt.
- Andra workout-alternativ för nödlidande lån (t.ex. juridiska alternativ) ska jämföras innan beslutet fattas.
- Milstolpar för justering av lånevillkor och övervakning ska inrättas för varje lösning.

Information

- Banker ska bland annat informera om: kreditkvaliteten på exponeringar som beviljats villkorsjustering (inklusive klassificering, avsättning, säkerhet och garantier), kvaliteten på de justerade lånevillkoren (t.ex. andelen upprepade betalningsinställelser), effekter på nettonuvärdet.
- Dessutom tillsynsrapportering om exponeringar per typ av alternativ för justering av lånevillkor.

Definition av nödlidande exponeringar och koppling till justering av lånevillkor

- Den juridiska definitionen av nödlidande exponeringar och relaterade publikationer från EBA gäller.
- Förtydliga bankintern policyer gällande:
  - kriteriet för försening, t.ex. vad avser räkning av förseningar och väsentlighetströskeln
  - kriteriet för "kommer troligen inte att betala", inklusive en tydlig lista utlösande faktorer
  - kriterier för att identifiera, klassificera och betrakta som ej längre fallerade exponeringar med justerade lånevillkor
- Även förtydliga en konsekvent definition på bankgrupp-nivå av grupper av förbundna kunder, gäldenärens "drageffekt", klassificering av verksamheten som helhet.
- Enhetliggöra juridiska och bokföringsmässiga definitioner, där så är möjligt.

Kopplingar mellan juridiska och bokföringsmässiga definitioner

Information

- Använda definitionerna för tillsynsrapportering av nödlidande exponeringar och justering av lånevillkor i EBA:s tekniska genomförandestandarder vid offentliggöranden, med stöd av Europeiska värepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA).
- Stämna av eventuella avvikelser mellan klassificering av exponering ur bokföringsperspektiv och juridiskt perspektiv (konceptuellt och kvantitativt).
- Förutom offentliggöranden som krävs enligt IFRS 7 även upplysa om antaganden som ligger bakom definitionen av finansiella problemtillgångar (inklusive väsentlighetströsklar eller metoder som används för räkning av förseningar).

Individuell uppskattning av avsättningar

- Definiera kriterier för exponeringar som kräver individuell bedömning av avsättningar.
- Använda en konservativ metod för att uppskatta framtida kassaflöden och säkerheter.
- Ta hänsyn till listan med kriterier för att använda primärkapital jämfört med supplementärkapital.
- Beakta begränsningar och enkla exempel på primärkapitalmetoden.

Samlad uppskattning av avsättningar

- Följa kriterier för att gruppera exponeringar för samlad bedömning.
- Undvika arbitrage och onödigt godtycke vid avsättningar genom att definiera metoder och parametrar för samlade avsättningar baserat på lämpliga dataserier.
- Regelbundet granska metoder och parametrar.

Ytterligare aspekter av avsättningar och avskrivningar

- Använda en avancerad metod för värdeminskningssavdrag för avtal om finansiella garantier och låneåtaganden.
- Beakta beskrivna utlösande faktorer för identifiering av och åtgärder mot värdeminskningssförluster.
- Uppmuntra snabba avsättningar och avskrivningar genom intern policy.

Dokumentation, rapportering och information

- Upprätthålla en tillräcklig nivå av dokumentation som beskriver metod och parametrar för avsättningar.
- Inkludera information om kollektiva avsättningar i tillsynsrapporteringen, t.ex. nivån på och antaganden bakom andelen förluster givet fallissemang (LGD) och andelen inte längre fallerade tillgångar. Även ta med upplupen ränta som inhämtats/inte inhämtats för nödlidande lån och relaterade avsättningar.
- Tillhandahålla kvantitativ och kvalitativ information (t.ex. individuella/kollektiva värdeminskningsskostnader och säkerhet per relevant portfölj, metod för beräkning av värdeminskning och ledningens bedömning).

Styrning, förfaranden och kontroller

- Säkerställa starka oberoende kontrollförfaranden som inbegriper utnämning av värderingsmän, granskning av värderingar och utfallstest av värderingar.
- Tillämpa kriterier för användning av individuell värdering jämfört med indexerad värdering (små exponeringar).
- Använda en panel med oberoende värderingsmän (interna eller externa) med lämpliga kvalifikationer och kunskaper.

Värderingarnas frekvens och metod

- Uppdatera värderingar för alla säkerheter för nödlidande lån minst en gång per år och definiera tydliga utlösande faktorer för mer frekventa omvärderingar.
- Basera värderingar på marknadsvärde, inte på diskonterat återanskaffningsvärde.
- I en supplementärkapitalmetod ska lämpliga diskonteringar för likvidationskostnader och faktiskt marknadspris under givna säljförhållanden användas och hänsyn tas till rimlig tid för avyttring och eventuella underhållskostnader.
- Konsekvent spåra all information och alla transaktioner rörande säkerheter i databasen.

Värdering av utmäta tillgångar

- För avslutad egendom tillämpa en aktiv säljpolicy och därmed tillämpa IFRS 5
- Generellt värdera utmäta tillgångar till det lägre av 1) beloppet på de finansiella tillgångar som använts för att behandla tillgången som säkerhet och 2) det verkliga värdet på den utmäta tillgången, minus försäljningskostnader.
- Spegla oförmåga att sälja utmäta tillgångar i rimliga likviditetsdiskonteringar.

Information

- Offentliggöra separat för säkerheter för nödlidande lån och utmäta tillgångar: värde, nettonuvärde och avsättningar per tillgångstyp och årgång.

Bilaga 1: Ordlista

Bilaga 2: Exempel på segmenteringskriterier för nödlidande lån inom sektorn privatlån

Bilaga 3: Jämförelsetal för övervakningsmått för nödlidande lån

Bilaga 4: Exempel på tidiga varningsindikatorer

Bilaga 5: Vanliga policyer relaterade till nödlidande lån

Bilaga 6: Bedömning av betalningsförmåga hos privatpersoner och företag

Bilaga 7: Sammanfattning av tillsynsrapportering och upplysningsposter relaterade till nödlidande lån